

[Undervisningsministeren]

forsinket nogle måneder af, at finanslovforslaget blev vedtaget så sent, men nu er sagen klar, bestyrelsen udnævnt osv. Centret skal i princippet have sin opmærksomhed rettet mod voksenundervisningen i hele dens bredde, men dets egentlige virke skal koncentreres om problemstillinger inden for det folkeoplysende arbejde og den almene voksenundervisning.

Punkt 4 handler om den erhvervsrettede voksenundervisning. Jeg havde ved sidste års førstebehandling en bemærkning om, at denne undervisning kunne føle sig lidt forsømt i forslaget. Det synes jeg at forslagsstillerne nu har rådet bod på ved den store udvidelse, der er sket af bemærkningerne til punkt 4. Bl.a. har jeg i bemærkningerne hæftet mig ved, at det vil være nødvendigt at udvikle helt nye erhvervsmæssige uddannelser for voksne. Det er en tanke, som det forekommer mig værd at arbejde videre med, men hvis eventuelle virkeliggørelse naturligvis må ses i sammenhæng med de økonomiske muligheder.

I bemærkningerne til punkt 6 har forslagsstillerne nu nærmere beskrevet den påtænkte økonomiske støtteordning. Min holdning til forslaget er ligesom ved førstebehandlingen sidste år, at løsningen må være, at arbejdsgiverne og arbejdstagerne selv bliver enige om at skaffe disse penge. Det kunne godt tænkes, at arbejdsmarkedets parter i første omgang lettest kunne blive enige om at forbeholde de mere erhvervsrettede uddannelser en støtteordning, og det har vi jo helt specielt brug for i disse år med den store arbejdsløshed og med de store omstillinger, der forestår, hvis vi skal komme ud af arbejdsløsheden.

At det offentlige bidrager til den foreslåede meget omfattende uddannelsesgodtgørelsesordning, er der ikke råd til i øjeblikket. Det vil sige, at skal man skaffe penge til det, så må det ske inden for de i forvejen store offentlige udgiftsrammer, vi har. Med andre ord: man må se dette spørgsmål i sammenhæng med den samlede finanspolitik, der jo ikke er for stram, men snarere for slap lige i øjeblikket.

Så meget om det nye i forslaget sammenlignet med sidste år. Jeg håber, at forslagsstillerne forstår, at jeg ikke gennemgår det hele, sådan som jeg gjorde sidste år.

Midt i al denne tale om voksenuddannelse mener jeg vi skal passe på ikke at glemme det, vi allerede har bygget op her i landet. F.eks. er det sådan, at man på folkehøjskoler i år har mere end 50.000 kursister. Jeg kan huske, at for få år siden var det sådan, at man sagde som en tommelfingerregel, at hver tiende dansker havde været på højskole. Nu er det tal ved at vokse enormt, langt mere end hver tiende dansker kommer på højskole, og det skulle ikke undre mig, om vi ender med, at hver anden dansker udmærket ved, hvad en højskole er, og har været der i en kortere eller længere periode.

Dernæst har vi fritidsundervisning i et omfang som intet andet sted på jordkloden. Fritidsundervisningen har næsten 1 million kursusdeltagere, og selv om der er mange gengangere iblandt dem, er det dog en fantastisk stor virksomhed, vi dér har, og begge dele drejer sig jo netop om voksenundervisning.

Derudover har vi – det nævner jeg bevidst – ungdoms- og gymnastikforeninger med en lille million deltagere på helt frivillig basis og tilmed for egen regning. Vi har et rigt blomstrende foreningsliv, man holder møder i tusindvis med masser af deltagere. Vi har organisationer, der som bekendt svømmer i penge, og som holder konferencer tidligt og silde både i og uden for arbejdstiden. Vi har en righoldig arbejdsgiverfinansieret uddannelsesvirksomhed, og som arbejdsgiver er regeringen nu også gået i gang med at ekspandere, da det jo er et led i regeringens moderniseringsprogram. Og jeg kunne blive ved. Danmark er jo foreningernes og organisationernes og foredragernes land; der er ikke noget sted, hvor frivilligheden har virket så godt som her.

Hr. Poulsgaard kom med et indlæg her, som jeg egentlig syntes man burde lytte til. Hvis man taler om, hvem der har skoen på, bør man faktisk lytte lidt til hr. Poulsgaard, som med en vis ret kan sige, at i denne rige forsamling af velmenende uddannelsesfolk er han den eneste, der kun har gået 7 år i skole.

Hans indlæg rejser for mig det spørgsmål, om vi kan være helt sikre på, at folk selv føler behovet for denne vældige aktivitet. Hvorfra ved vi egentlig, at behovet er følt? Vi er vel ikke inde i en af disse argumentationer, at det er, fordi folk er dumme og uvidende, de ved ikke, hvad der er godt for dem, og så må vi tvinge dem. Det er forhå-